

**ЗА САМОСТІЙНІСТЬ,
ЗА СОБОРНІСТЬ,
ЗА ДЕМОКРАТІЮ**

НАРОДНА ВОЛЯ

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

**ОДИН ЗА
ВСІХ, ВСІ ЗА
ОДНОГО**

РІК XXXI. Ч. 13. СКРЕНТОН, ПА., ВІВТОРОК, 4 ЛЮТОГО, 1941.

ЦІНА ТРИ ЦЕНТИ — PRICE THREE CENTS

SCRANTON, PA., TUESDAY, FEBRUARY 4, 1941. XXXI YEAR. No. 13.

ЗРОСТАЮТЬ ТРУДНОЩІ ДЛЯ НІМЕЦЬКОГО РЕЖІМУ В ДВОХ КРАЇНАХ: ФРАНЦІЇ І НОРВЕГІЇ

БРИТІЙСЬКА АРМІЯ ЗАНЯЛА ВАЖНІ ПОЗИЦІЇ В ЕРИТРЕЇ І ЕТІОПІЇ, НІМЕЦЬКІ ЛІТАКИ ЗАВИЛИСЬ У ЛІБІЇ

ДЕННИЙ НАЛЕТ БРИТІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ НА НІМЕЦЬКІ БАЗИ ЗДОВЖ АНГЛІЙСЬКОГО КАНАЛУ

Гітлерівські плани натрапляють повидиму на свої перші більші труднощі в відношенні до двох країн, переможених минулого року німецьким "бліцкриг"-ом, а саме у Франції і Норвегії. Франція, обеззброєна і розколена на дві різко відмежовані частини, окуповану і неокуповану, ставить впертий опір німецькому натиску, що хоче притягнути її до активної участі в війні. З Норвегії приходять вістки про перші прояви відкритого спротиву проти окупації.

Дарлан поїхав до Парижа по умови "співпраці"

З Віші повідомляють, що французький міністр флоту, адмірал Дарлан — одна з найвпливовіших фігур у кабінеті Петена — поїхав до Парижа, щоб дістати з рук німецького посла умови "співпраці" з Німеччиною, тобто жадання Гітлера, на виконання яких він рішуче настоює від довшого часу.

У близьких до окупаційної влади колах у Парижі кажуть, що на першому місці буде поставлене жадання повороту Лавала до уряду Петена. Дальші жадання будуть відноситись до справи ужиття французької флоту і французьких морських баз німцями для війни проти Британії.

Париж далі атакує Віші

Щоб збільшити натиск на уряд Петена, окупаційна влада в Парижі пустила в атаку проти нього контрольовану німцями французьку пресу в Парижі. Ця преса не припиняє скажених атак на уряд Петена за те, що він шкодить інтересам Франції, не співпрацюючи належно з Німеччиною.

Крім того під німецькою опікою склеїлась минулого тижня у Парижі нова політична організація, що має бути протиставлена політичній партії, яку створив Петен після поразки Франції. Новий політичний твір у Парижі висуває Лавала як чемпіона "співпраці" з Німеччиною.

Заява норвезьких єпископів

В столиці Норвегії, Осло, всі норвезькі єпископи, числом сім, видали заяву з гострим обвинуваченням встановленого німцями окупаційного режиму.

Заява норвезьких єпископів звертається в першу чергу проти насильств, поповнюваних нацистськими "штурмовиками", зорганізованими ославленим норвезьким нацистом, Квізлінгом. Недавно відділ цих штурмовиків напад на торговельну школу в Осло, побив учителів і багато учнів. Самовільні поривання штурмовиками немилых їм осіб, побиття й інші насильства є на деннім порядку. Винуватків не тільки не карається, але навпаки уряд видає розпорядок поліції, щоб вона не мішалась до акцій штурмовиків.

Окремий розділ заяви відно-

ситься до вкорочування прав церкви теперішнім режимом у Норвегії.

Бритійські успіхи у східній Африці

Воєнні звіти повідомляють про значні британські успіхи у східній Африці, де йде офензива в глибину трьох італійських колоній: Еритрея, Етіопія і Сомалі.

В Еритреї, де йдуть хвелево найбільші операції, британська армія зломала італійський опір під важною військовою базою, Агordat, і заняла її. Сотні полонених і велика кількість зброї попали в її руки. Бритійці посуваються далі здовж залізничної лінії до Черен, за котрим далі на схід находитись одинока еритрійська пристань, Массав.

Друга група італійського війська в Еритреї, в силі одної дивізії, держиться ще в укріпленій базі Баренту, за яку йдуть тепер завзяті бої.

В Етіопії італійські відділи в силі 8,000 вояків наводяться в повім відступі перед британськими здовж головної дороги, що веде до Гондар, одного з головних центрів у середній Етіопії.

Війна у східній Африці ведеться в гористих, неприступних околицях. В Етіопії британськими помагають місцеві партизани, вивчені англіїцями. Головна помилка етіопців у війні з Італією була в тому, що вони вивели велику армію до бою у відкритім полі і були легко розбиті модерною зброєю. Тепер етіопці держаться іншої тактики, потворять безліч малих партизанських відділів і нападують італійців на кожному кроці.

За англійськими обчисленнями в східній Африці Італія має біля 200 тисяч війська. Однак велика частина його мусить пильнувати гарнізонів і окремих місцевостей перед повстанцями, так що лише частина цієї сили може протиставитись британській офензиві.

Німецькі літаки в Лібії

Італійські повідомлення першого раз згадують про участь німецьких літаків у боях у Лібії. Як каже недільний звіт, німецькі літаки скинули бомби над Бардією в Лібії і Солум в Єгипті.

Італійські звіти кажуть теж, що німецькі літаки в спілці з італійськими субмаринами затопили сім британських транспортів на Середземному морі. Один корабель мав бути затоплений в Бардії.

Німецькі літаки мають тепер свою базу на Сицилії і звідти виконують рейди проти британських кораблів на Серед-

ВІДБРАННЯ ГРОМАДЯНСТВА ЧЛЕНАМ БУНДУ

Шикаговська преса подає, що федеральний прокуратор, Волл, поставив у федеральному суді внесення, щоб відібрати американське громадянство двом членам німецького Бунду. Їх називає: Алфред Беннін і Рудольф Ропер. Обидва знаходяться під теперішній час у Німеччині.

У своїм внесенні прокуратор заявив: "Обвинувачені не мають більше права до громадянських сертифікатів. Існування тих сертифікатів дає обвинуваченим право як громадянам жадати від Сполучених Держав охорони — до тої охорони вони не мають права."

"Якщо громадянські папери лишаться далі в силі, вони можуть бути вжиті самими обвинуваченими або іншими особами, що представиться за них і обманить Сполучені Держави."

Беннін був членом уряду в Бунді і організатором Срібних Сорочок.

земному морі, а оце перший раз бомбардували заняті британськими місцевості в Лібії.

Греки здобули гірське пасмо на дорозі до Валони

В Албанії греки заняли важне гірське пасмо на захід від Клізури і добились тим чином до початків долини, яка веде просто до важної пристані Валона. Через цей успіх греків італійська дивізія, яка боронить укріпленої місцевості Тепеліні, найшла під загрозою оточення з усіх сторін.

Американські кореспонденти впевняють, що заняття Валони є ще тільки питанням кількох днів.

Денний налет на німецькі бази
Можливість не далекої німецької спроби інвазії викликала оживлену діяльність британських літаків в околицях каналу.

В минулу неділю відділ біля 100 британських літаків виконав у день широко загроений атак на німецькі бази здовж берегів Франції, що можуть служити за вихідний пункт для німецької інвазії проти Англії. Особливо сильно була збомбардована пристань Булонь.

ДОЗВІЛ НА ВИВІЗ ДО СССР БУДЕ ВІДКЛИКАНИЙ

Поінформовані кола у Вашингтоні запевняють, що дозвіл на вивіз літаків, а можливо й газоліни, до СССР буде скасовано. Переказують, що англійський посол Галифакс привіз з собою докази, які цілком підтверджують, що СССР закупає сировину в Америці для Німеччини.

Дозвіл було дано після довгих конференцій помічника державного секретаря, Велса, з головою совітського посольства, Уманським, в надії поліпшити відносини на Далекому Сході. Показалося, однак, що СССР продовжує підтримувати Японію, а одночасно помагає Німеччині.

ЯПОНЦІ ВИГРАЛИ ДИПЛОМАТИЧНО В СІЯМІ ТА ІНДОХІНІ

За посередництвом Японії Сіям та Індохіна згодились припинити бої й вирішувати справу мирною дорогою.

Сіям вимагає повороту йому провінцій Камбоджі й Лаоса до кількох річних портів. Японія за посередництвом має дістати в Сіямі монополію у виробництві гуми, здобування ризи й вугілля, а в Індохіні уживання всіх мінералів. Опріч того Японія поставить у Індохіні свої залоги, інспекторів на митницях і зробить морську базу в Сайгоні.

НІМЕЦЬКО-ІТАЛІЙСЬКІ НАСТРОЇ

Відомий кореспондент нью-йорського "Таймс"-у, Г. Гедай, в своїх повідомленнях з Туреччини на підставі оповідань людей, що приїзять з Балкану, переказує, що настрої італійського війська в Албанії цілком заломлені. Тільки старшини є завзятіми фашистами.

Звичайні ж вояки, як тільки попадуть в полон, лають Мусоліні. Німецьке ж військо в Румунії має добрий настрій. Німецькі офіцери вірять, що Англія буде розбита, а Америка "покарана" за поміч Англії. До італійців ставляться з погордою. Кажуть, що Німеччина сьогодні опинилася в такій ситуації, як Англія після Дюнкерка: втратила свого союзника. З другого боку й італійці не захоплюються німцями. Населення їх ненавидить більше, ніж кого іншого.

ЯПОНІЯ ЧЕКАЄ ВІЙНИ З СПОЛУЧЕНИМИ ДЕРЖАВАМИ

Американський совітофільський кореспондент, К. Вігайд, повідомляє з Токіо, що там пильно слідкують за американськими військовими приготуваннями. Якщо, мовляв, прийнято буде закон про поміч Англії, то це буде знаком, що війна між Сполученими Державами та Японією неминуха. На всьому Далекому Сході так переконані в неминучості війни між Японією й Америкою, що торговельні кола підписують контракти лише до місяця березня.

НЬЮЙОРСЬКА МОЛОДЬ

"Нью Йорк Велфер Кавсисл" видав книжку "Молодь Нью Йорку". З неї довідуємось, що в Нью Йорку молоді від 18 до 25 літ коло мільйона. Дівчат більше ніж хлопців. Більша половина молоді працює; коло 20% учиться, а решта без роботи й без науки. Тобто майже половина молоді живе коштом батьків. Серед читачів книжок молоді 99%, серед глядачів у кіно — 95%, серед слухачів радіо — 92%, серед тих, що ходять в гості — 82%, серед спортсменів — 70%, серед картьєрів — 49%, серед танцюристів — 47%, серед тих, що їздять автомобілями — 44%, серед байдукуючих — 22%, серед співаків — 15%, серед малярів — 10%, серед громадських діячів — 6%, серед письменників — 4%, серед аматорів театру — 3%.

Найбільше серед читачів. Але читають різного роду "магазини". Книжки читає лише пята частина. Переважно романи. Тільки 6% читає літературні та історичні журнали. 70% молоді зовсім не читає книжок.

На радіо слухають переважно "джез". Лекції і класичної музики не люблять. До кіно ходять у середньому раз у тиждень. Тільки 4% молоді не було в кіно протягом року. Мистецтвом, музикою цікавиться дуже не багато.

140 тисяч хотіли б займатись спортом, та не можуть за браком парків і помешкань; 100 тисяч хотіли б грати в теніс, 180 тисяч бажать плавати, та не мають де, 75 тисяч заявили, що їм рідко доводиться танцювати.

КОНГРЕС ПОЧАВ ДЕБАТУ НАД ПРОЄКТОМ ЗАКОНУ ПРО ДОПОМОГУ АНГЛІЇ

У палаті репрезентантів Вашингтонського конгресу почалась вчора на повному засіданні дебата над проєктом закону про допомогу Британії у війні проти Гітлера.

Припускають, що загальна дискусія над проєктом займе три дні. Після того будуть обговорені поправки. Голосовання відбудеться правдоподібно в суботу.

Голова конгресової комісії для закордонних справ, Сол Блум, заповідає, що проєкт буде ухвалений більшістю двох третин голосів.

Тимчасом у сенаті відбуваються дальші прилюдні пере-

слухання над тим самим проєктом перед комісією для закордонних зносин, під проводом сенатора Джорджа з стейту Джорджії.

Френк Накс, федеральний секретар флоту, заявив підчас переслухання перед цією комісією в суботу, що він дуже побаюється, щоб поміч Америки не прийшла за пізно для Британії. Він заявився за приспіння сенатору Ная Накс заявив, що, поконавши Британію, держави "осі" постараться здобути бази в південній Америці. Обидві океани, сказав він, не дають тепер більшої охорони, як лінія Махіно.

БІЛЬШІСТЬ РОБІТНИКІВ ФОРДА В ЮНІ

Віліям Грін, президент Американської Федерації Праці, заявив у неділю, що внаслідок організаційної кампанії більшість робітників, зайнятих при продукції в фабриках Форда, Линколи і Ривер Руж, приступили до юнії, зачартерованої Федерацією.

Найближчий крок, який чекає тепер Американську Федерацію Праці, це добитись призначення цієї юнії як представника робітників для колективних договорів та добитись колективного договору з компанією.

Минулого тижня департамент війни відмовив Фордові укладення контракту на виробство траків, тому що Форд відмовився підписати зобов'язання, що його компанія буде додержувати приписів законів про працю.

ЧОМУ ЛИНДБЕРГ ПРОТИ ПОМОЧІ АНГЛІЇ

Деякі поінформовані американські кореспонденти з Вашингтону пояснюють позицію Линдберга в той спосіб, що він належить до тієї групи американських летунів, які до нападу Німеччини на Францію і особливо після її розгрому запевняли уряд, що Англія буде розбита. В меморандумі президентові ця група, урядово подаючи свою опінію, між іншим запевняла, що "за десять днів, а найбільше за два тижні після початку тотальної німецької атаки британська авіація буде прогнана з поля бою або сховається в Шотландські бази". Писали це фахівці, люде лояльні, а навіть особисті прихильники Англії. Та коли виявилось, що вони помилились й одурили уряд, їм тепер хочеться довести правоту свого віщування. А це вимагає поразки Англії.

Вилкі вертається на днях до Америки

З Лондону повідомляють, що Вендел Вилкі оглядав у неділю промислові центри Ковентрі і Бирмінгем, у середній Англії, що дізнали найбільшого знищення німецькими бомбами. Минулого тижня Вилкі був у пристані Довер, у місті, де Англія відділена від Франції всього простором яких 20 миль каналу. Там йому показували довірочно всі приготування проти сподіваної німецької інвазії.

На протязі цього тижня — дехто вже каже, що навіть сьогодні вночі — Вилкі опустить Англію, щоб вертатись назад до Америки. Після повороту він буде переслуханий сенатською комісією для закордонних зносин, якій розповість свої помічення підчас побуту в Англії.

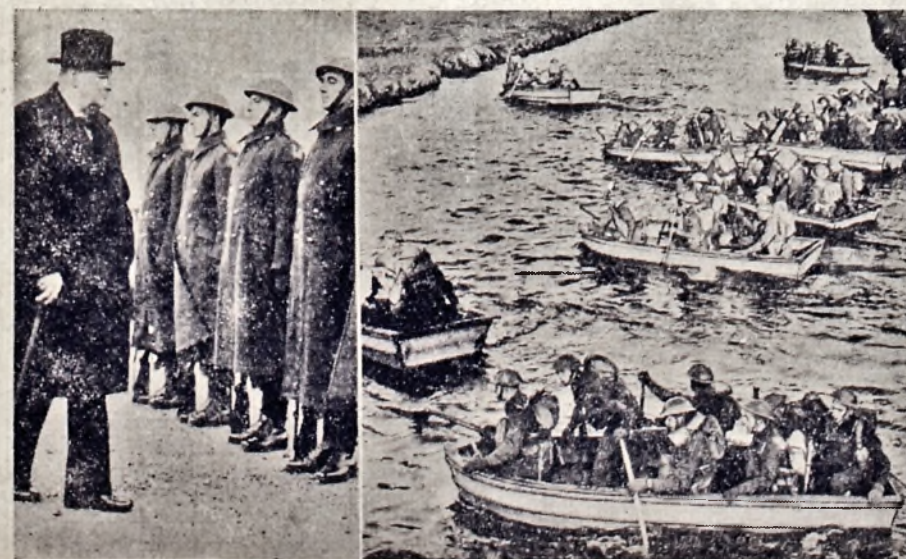
В РУМУНІЇ ВСЕ ЩЕ НЕМА СПОКОЮ

Хоча генерал Антонеску оповістив, що з а в о р у ш е н н я здавлено, в Румунії неспокій продовжується.

Працює таємна радіо-станція залізничардівців, а провідник їх, Сіма, підготував нове повстання. Антонеску наказав розстрілювати на місці всякого, у кого найдено буде зброю або хто буде збиратись на вулицях всупереч забороні. Разом з тим Антонеску почав формувати свою офіційну націонал-соціалістичну партію.

війську коло 4 мільйони чоловік, рахуючи внутрішню оборону. Нове поповнення дасть ще півтора мільйона. Спершу покликано буде 19-літніх, а через кілька місяців 18-літніх.

АНГЛІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ НА ЗУСТРІЧ НІМЕЦЬКОЇ ІНВАЗІЇ

Зліва: Вінстон Черчил перед відділом американських добровольців у Лондоні. Зправа: Вправи переправи війська через ріку на гумових човнах. Для перевозу тяжкої зброї ті самі човни служать за основу для мосту, який швидко перекидають через ріку.

Народна Воля

NARODNA WOLA — THE PEOPLE'S WILL

Орган Українського Робітничого Союзу в Скрантон, Па. Виходить три рази на тиждень: у півторок, четвер і суботу, за винятком державних американських і українських свят.

Ukrainian paper published every Tuesday, Thursday and Saturday, except on National or Ukrainian holidays, by the Ukrainian Workmen's Association, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

Entered as second-class mail matter June 16, 1913, at the Post Office of Scranton, Pa., under the Act of March 8, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, of the Act of October 3rd, 1917, authorized July 10th, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
В Сполучених Державах з виїмком Скрантон, Па., на рік	In the United States (except Scranton, Pa.), per year
На пів року	Per 6 months
В Канаді, закордонно і в Скрантон, Па., на рік	In Canada, foreign countries and in Scranton, Pa., per year
На пів року	Per 6 months
Ціна подвійного числа 3 центи	Single copy 3 cents
Телефон: 2-8897	Telephone: 2-8897

Адреса — Address
NARODNA WOLA, 524 Olive Street, Scranton, Pa.

За оголошення редакції не відповідає

ЗБРОЄННЯ І ПРАВА РОБІТНИКІВ

Виконання велетенської програми зброєння, що вимагає напруження всіх американських продукційних сил, поставило несподівано на денний порядок у цілій гостроті справу додержання прав робітництва.

Великий капітал визнав, що тепер прийшла добра нагода повкорочувати права робітників, загарантовані федеральними законами, зокрема право на колективні договори. Робітництво, що має своїми руками виконати програму зброєння, вимагає додержання законних приписів про працю всіми компаніями, що будуть користати з воєнних замовлень.

Минулий тиждень приніс дві знаменні події у цій справі. Федеральний уряд не дав компанії Форда замовлення на 11,781 військових троків на суму приблизно 11 мільйонів доларів, тому що Форд відмовився підписати зобов'язання, що при виконанні контракту буде держатись законів про працю. Замовлення дістала друга дитроїтська компанія, оферта якої була що правда на чверть мільйона дорожча від Фордової, але вона підписала поставлену урядом вимогу додержання робітничих приписів.

Це рішення воєнного департаменту у Вашингтоні було для деякого несподіванкою, бо ще в минулому році компанія Форда, яка, як відомо, вперто відмовляється признати юнію, дістала два великі замовлення. Одно на 1,400,000 доларів на малі військові автомобілі і друге на 122 мільйонів на мотори для літаків. Але в грудні минулого року федеральний департамент війни видав на жадання юнійних представників у Комісії Оборони розпорядок, що на будуче замовлення дістануть тільки ті компанії, що зобов'язуються придержуватись робітничих законів, в першу чергу відомого закона Вагнера про право робітників на колективні договори, тобто на юнію.

У поінформованих колах кажуть, що цей розпорядок буде застосований незабаром не тільки проти Форда, але проти інших великих компаній, які дотепер діставали замовлення на зброю, хоч постійно порушують закони про працю.

Справа з Фордом довела ще до другого, не менш важного наслідку. В минулу п'ятницю на пресовій конференції один з представників преси запитав президента Розевелта, що буде, коли Форд далі буде відмовлятися виконувати приписи законів про працю, так що його фабрики не зможуть бути використані для воєнної продукції. Чи, федеральний уряд у такому разі готов перебрати ці фабрики під власний заряд? Президент відповів на те: Уряд готов перебрати під власний заряд для військової продукції усі ті фабрики, що будуть порушувати закони про працю.

Однак даремне думати, що справа додержання робітничих прав при воєнній продукції іде так гладко, як це могло б вийти з двох згаданих вище фактів. Бо з другого боку реакційні сили сприсягаються, щоб використати надзвичайну ситуацію, яка вимагає поспіху продукції, для скасування або обмеження робітничого законодавства.

З численних заходів у цьому напрямку згадаємо сьогодні тільки один, а саме проект закона конгресмена Вінсона з Джорджії. Вінсон, який є головою конгресової комісії для справ флоту, пропонує, щоб попросту заборонити підписувати контракт про "кловзд шап" з юніями тим всім компаніям, які бодай вчати зв'язані з продукцією для оборони. Той сам проект пропонує дозволити страйки в таких фабриках тільки за попереднім повідомленням компанії на 80 днів наперед. В практиці такий закон рівнявся б забороні юній і забороні страйків.

Автори таких проектів кажуть, що вони мають на меті приспівнення військової продукції через обмеження страйків. На ділі, такі приписи можуть лиш побільшити напруження між капіталом і працею і відбитись шкідливо на продукції.

Статистика вказує в теперішній час значне зменшення страйків у порівнянні до минулих років, до чого безумовно причинились існуючі закони про працю. Тому виконання програми зброєння вимагає дальшої охорони робітничих юній урядом. Другим виходом могли б бути хіба заборона юній і скасування всіх робітничих прав. А це є метода гітлеризму, проти загрози якого вимірена власне ціла програма американського зброєння.

Чи Ваш відділ має досить членів для вибору одного делегата (35 членів)? Чи має досить членів на делегата з двома голосами (70 членів), або на вибір двох делегатів (100 членів)? Якщо ні, то постарайтесь докінця лютого доповнити потрібне число членів у відділі.

ЯК ПРОБУДУВАЛАСЬ ВОЛИНЬ

Ця стаття з цікавим звітом описує життя Волині під польською окупацією написана молодим імігрантом, що прибув з Волині до Канади на кілька місяців перед вибухом війни.

Ред.

Від віків волинська земля була під чужим пануванням. Переходила з рук до рук ріжних займанців. — довгий час була під литовськими князями, після того попала в руки московського царату, а після світової війни попала, як і інші українські землі, під владу польських панів.

Польська адміністрація з кожним роком щораз сильніше затягала петлю на шию населення Волині. Волинське село використовувало кожен нагоду до освіти й організації. Однак кожний прояв українського громадського життя стрічався відразу з репресіями з боку влади.

По війні широкого розгону набула деякий час організація культурно-освітнього товариства Просвіта. Свідомі одиниці волинських сіл кинулися до закладання Просвіти. Зразу це йшло дуже слабо, бо не було підтримки від більшості селянства і не було відповідних сил серед молоді. Молодь не була зорганізована, не знала письма, лише була звикла ходити до коршми й вигукувати на вулицях грубіяніські московські лайки. От, яку школу залишив у нас царат!

Завдяки витривалості та працьовитим одиницям й вечірнім курсам грамоти в просвітських домиках та темнота почала зразу по волі, а опісля навіть швидким темпом, зникати з волинських сіл. За кілька років мозольної праці села вкрились просвітними товариствами. Молодь почала масово горнутись до Просвіти. На її бажання при філіях Просвіти засновано театральні-співальські гуртки та бібліотеки.

На жаль, не довго ми тим тішились. Настав 1933-й рік. В цей час, коли розбуджені молодечі сили рвалися до праці на громадській ниві, прийшов найтяжчий удар для освітньої праці на Волині, а головю для молоді, а саме ліквідація Просвіти та її майна польською владою.

Однак свідомо волинська молодь не зразилась тим, не пішла на манівці, а стала шукати виходу, як можна би працювати. У 1934-ім році відкрили на Волині господарське товариство "Сільський Господар". При ній молодь не могла так широко працювати, бо це було товариство господарського характеру. Все ж таки і при ній можна було засновувати аматорські гуртки і тут молодь почала гуртувати свої сили. Хитяцьке та заздріє око польського уряду і це побачило. У 1936-ім році почалося ліквідування товариства "Сільський Господар" на Волині. Молодь лишилась знов без всякої змоги культурно-освітньої праці.

Після того волинське угодове У. Н. О. почало засновувати "Українські Хати" й старалось поширити їх на села. Навіть деякі села вхопились за це, але, побачивши, що треба робити академії в честь Пилисудському та іншим. — бо ми повинні співпрацювати разом з польським урядом, як казали основоположники, — молодь залишила ходити до них. Лишилась одна дорога для молоді — сходитись гуртками на вечоринках й відбувати там спільне читання книжок та газет. Своє горе та нудгу виливали молоді люди в сумніх піснях.

Уряд Польщі думав, що використав цей момент, і почав закладати на селах "Зв'язки Стишелецьке", "Кулка Рольніче" і "Кола Шляхти Загородовей" і "Кола Шляхти Загородовей". Свідомо молодь, вихована товариством Просвіти, не пішла

в члени, а оминала, як могла, ту підступну гидоту. Але одиниці, яких нога ніколи не переступила порогу української організації, які тримались ще коршми, вступили без найменшого вагання в члени, бо любивши носити військовий мундир.

Найбільше сміху наробили ті "Кола Шляхти Загородовей", бо від них ходили агенти по селах і говорили людям: чиє прізвище кінчається на "ський", "цький", то цей розв'язний поляк. Хто з них вступив в члени "Кола", той дістане 100 злотих нагороди й безплатне користування лісом. На цей гачок багато людей зловилось, але 100 злотих, як не мали ті люди, так і не дістали по цей день. Молодь палала гнівом, шукала нагоди, щоб пімститись на тих агентах, тому не диво, що їхні забудовування нераз ішли з димом.

Праця в згаданих вище українських товариствах була дуже трудна. Для прикладу опишу, як відбувалась постановою якоїсь театральної пєси. Аматорський гурток мусів наперед розв'язати її, опісля подавав за дозволом до старости, яке могло дозволити або ні. Коли старостово дозволило, то справа йшла ще на поліцію і вона видавала остаточну опінію. Так було, що старостово дозволило, а поліція заборонила. Або ще гірше було, що аматорський гурток дістав формально дозвіл й розпочав представлення, а тут поліція нараз приходить й розганяє без подання причин. Тимими вибирками старалася влада знеохотити населення, але мильняся. Чим більше був гнет, тим сильніший ридився опір. Ріжні переслідування, нічні ревізії не спиноували працівників вести далі культурно-освітню роботу.

Подібну тактику польський уряд застосував до кооперативно-молочарського руху на Волині. Цей рух спершу дуже слабо розвивався, а навіть упав у той час, коли в Галичині кооперативи добре розвивались. Причиною слабого розвитку кооператив на Волині був брак свідомості і зрозуміння вартості спілку. Але свідомі одиниці скликували збори, давали лекції про кооперацію, і освіджали людей, що таке кооперативний рух і яке його значіння. Переконались селяне, що це дійсно добра річ і почали закладати кооперативи по селах. За кілька років тяжкої праці волинські села вкрились густою сіткою кооперативів. З часом при кооперативах засновано молочарні та бібліотеки. Тут рівнож молодь взяла активну участь, вступила в члени, домалалась українських виробів у кооперативах. Їздила на курси кооперативні й молочарські, вчилася на книговодів та організаторів кооперативного руху. Старше селянство було теж дуже задоволене.

Довго Волинь своїми кооперативами не тішилась. У 1936 році польський уряд видав розпорядок, що всі українські кооперативи на Волині, які підлягали львівському Центральному Союзови Кооперативів, переходять під контроль польської централі у Варшаві та що кооперативні шильди в українській мові мають бути замінені на польські. В кооперативах може бути лиш третина товарів українського виробу.

Польська влада пояснила свій розпорядок тим, що треба охоронити населення Волині від "бурхливих впливів з Галичини". Такі вони добрі опікуни були, коли забороняли нам співпрацювати з українськими центральними установами у Львові і старались

ДУМКИ ПРО ПЕРЕБУДОВУ ЕВРОПИ

Чеські часописи надрукували недавно статтю д-ра Губерта Ріпки, відомого журналіста й представника чехословацької влади в Лондоні, в якій подаються думки про можливі комбінації в перебудові Європи по війні.

Ріпка перш за все підкреслює, що сьогоднішні говорити більш-менш певно про майбутній переустрій Європи дуже важко, бо немає ще багато потрібних для того відомостей. Не відомі майбутні кордони, не відоме становище ріжних держав. Де буде Росія після поразки Німеччини? Триматиметься з нею до кінця, чи перескочить на інший бік? Залишиться на тих кордонах, де є, чи мусітиме уступитись з них? Які відносини будуть її з Польщею? Чи відновиться Австрія, чи залишиться в складі Німеччини? Що станеться до кінця війни з Югославією, Болгарією?

Сьогодні з певністю можна сказати лиш те, що в Центральній Європі кордони всіх народів будуть установлені наново і що війна змінить не лише кордони та політичні режими, а й економічні та соціальні системи співжиття. Наскільки ці зміни будуть великі, які саме форми перебудови Європи будуть залежати від того, хто кінчатиме війну: чи сама Британія за допомогою лише Америки, чи й Росія прийме в тому участь.

Та при всяких можливостях головною ідеєю перебудови буде ідея федерації держав. Тому, що лише вільна федерація може творити опір насилиницькому об'єднанню народів під кулаком Німеччини. Наука, між іншим і чеський учений Ф. Палацький, давно вже ствердили, що і світ іде до об'єднання". Питання йде, яким способом це найдоцільніше зробити. Чи диктатурою пролетаріату, чи диктатурою тоталітарного управління, чи свобідним порозумінням народів на основі народоправства? Захисники свободи мусять прийняти останню ідею, ідею вільної федерації. Однак не треба забувати, що здійснення вільної федерації не легке. Має багато труднощів. Особливо в практичній реалізації. Погане ж примінення може скалічити й саму ідею.

На думку Г. Ріпки, перебудова головним чином торкнеться центральної Європи, тобто просторів, що лежать між Німеччиною, Італією й Росією; від Балтики до Адриатики, Ігдейського моря й Чорного.

Головною ідеєю перебудови має бути захист цього простору від зазіхань великих сусідів — Німеччини, Італії й Росії.

З цією метою необхідно, щоб народи, які заселяють згадані простори, 1) зв'язали-

все придбане тяжкою працею сполонізувати.

Не краще поступила польська влада з шкільництвом. Забула слова своєї конституції, яка на папері проголошувала рівні права українцям у школі. В публичних семи-класових школах вчили українську мову всього два рази на тиждень. Але яка це була наука, коли треба було до вчителів говорити на лекції мовою польською! Не диво, коли я здавав іспит до української гімназії, то більше число учнів не видержало іспиту з української мови, бо були навчені неграмотичного писання й до живання ріжного роду провінціалізмів.

Василь Куліш

Торонто, Онт.

(Далі буде)

ся між собою в певну конфедерацію для забезпечення своєї незалежності й безпеки; 2) виключили з свого зв'язку всі три великі держави, які згадані вгорі, бо інакше попадуть в політичну залежність від них; 3) включили свою конфедерацію в більшу конфедерацію, всеєвропейську, яка би зв'язала їх з великими державами; 4) не виявляли ворожнечі до жадної великої держави, окрім тих, що загрожували б їх незалежності й безпеці.

Чи об'єднувати всі народи на згаданому просторі в одну конфедерацію, чи кілька? Доцільніше в кілька, бо через полонення та економічних інтересів зв'язок, скажемо, Греції з Литвою чи Польщею був би занадто малий. Де ж немає виразнішого й свідомішого відчуження спільності й єдності інтересів, там немає й дійсної єдності.

Коли ж кілька, то скільки саме і яких? Є ріжні можливості: 1) Прага, Відень, Будапешт; 2) ті ж самі центри і Варшава; 3) Польща і Балтика; 4) Прага, Відень, Будапешт, Букарешт і Білгород; 5) Букарешт, Білгород, Ангора, Атеїні, Тірана і т. п. Є й проект реставрації Габсбургів у федеральній імперії.

При всіх цих комбінаціях Г. Ріпка радить "залишити па боці плани польсько-української федерації, до якої мали би прилучитися й інші народи". Для здійснення таких комбінацій треба би було, щоб Росія була не лише розбита, а й цілком заломлена та розвалена. Навіть коли би українці стали цілком незалежними, а не до польсько-української, якій вона чужа."

Ішими словами, Г. Ріпка вилучає Україну з федерації центральної Європи. Причиною цього відомо. Він не хоче дражнити СССР, бо все ще надіється на перетягнення його в свій бік. Міркування Г. Ріпки про Україну мають рацію лише частинно, а саме, що "треба залишити на боці плани польсько-української федерації" та що Україна має більше інтересів на Сході, ніж на Заході. Це так, але віддавання України на поталу Росії суперечить самій меті федерації центральної Європи — захистити свою незалежність і безпечність від Німеччини, Італії й Росії. Віддання України Росії, скріпить одного з тих велетнів, для захисту від яких памінується федерація. В цій найслабше місце всієї програми Г. Ріпки. Думає він, як і раніш багато думало: аби ми, чехи, врятувалися, а інші? То нас не обходить. Цілком чемберлейнівська засада.

Чемберлейн, щоб не дражнити Гітлера, казав: "Англія не хоче воювати за Чехословач-

чину, якої населення Англії навіть не знає." Ріпка, щоб не дражнити Сталіна, не хоче приймати в центрально-європейську федерацію України. Тому його план можливих конфедерацій зводиться до двох можливостей: 1) три конфедерації: Балтійсько-польська, Дунайська (Чехословаччина, Австрія, Мадярищина й Румунія) та Балканська (Югославія, Болгарія, Туреччина, Греція й Албанія), або 2) Польсько-Чехословацький Союз, який мав би стати ядром Польсько-Дунайської конфедерації, та Балканська Конфедерація.

Ці два варіанти й піддає Г. Ріпка на обмірковання. Прикінці зазначає, що "не можна собі уявити, щоб ліберальні демократичні держави могли об'єднуватись (в федерації) з колективістичними чи тоталітарними". Цілком справедливе. Тому і ми ніяк не можемо собі уявити, як можна комбінувати, щоб перебудову світу робили демократичні держави Англії й Америки разом з колективістичним СССР, а з другого боку, як дійсно демократична Чехословаччина може федеруватись з тоталітарною Польщею? Тут щось не все гаразд. Потрібно більше ясності й послідовності.

Я. Кс.

ХТО СПРАВДІ ВІДВАЖНИЙ

Німецькі часописи назвали полковника Ліндберга сміливим за те, що він отверто перед урядовою комісією висловив свої аргументи проти поновч Англії. Вони писали, що перед ним "треба здійснити шапку". На це Д. Лоренс в "Геральд-Трибун" пише так: "В чім же тут сміливість? Ліндберг прибув у Вашингтон в палату репрезентантів на запросини комісії конгресу без жадної сторожі. Цілу годину висловлював свої погляди без жадної перешкоди, хоч вони цілком суперечні поглядам уряду. Публіка, яка йому симпатизує, оплескувала його заяви. Його уважно вислухали, і він спокійно собі пішов. І він не в концентраційному таборі, і може собі далі висловлювати свої погляди, а часописи їх друкують. . . . Коли вже хто сміливий і перед ким варто зняти шапку з пошани, то це наш уряд, який дав повну волю Ліндбергові висловлювати свої погляди, цілком суперечні урядовій політиці, а також перед нашою пресою, яка дає місце Ліндберговим думкам. Нікої сміливості Ліндбергові показувати не довелось, бо йому не треба було нікого й нічого боятися. Друга річ в Німеччині. Нехай би там якийсь летун чи командант підводного човна сказав слово проти політики Гітлера в комісії райхстагу. Перед таким чоловіком дійсно варто було би зняти шапку. І такий є. Це Німелер. Бувший командант підводного човна, якого посаджено до в'язниці за те, що він, як християнин і священик, висловився проти тоталітарних доктрин Гітлера."

ЗИМОВИЙ КАРНАВАЛ ПОЧАВСЯ

Від 1-го лютого почався одночасно на півдні і півночі Сполучених Держав зимовий карнавал. В Нью Орліне, Луїзіані, карнавал зачинається 1-го лютого і кінчається 26-го лютого вуличними походами. Танцюючий козак на правому кінці образка взятий з подібного карнавалового походу в Сейнт Пол, Міннесота.

ПЕРЕМІНИ ПРЕДСТАВНИЦТВА В ПАЛАТІ ПОСЛІВ

Переписне Бюро було опублікувало, що, згідно з переведеним переписом, населення Сполучених Держав виносило 1940-го року 131.669,275 людей. Після того буде зроблений новий, десятирічний поділ репрезентативних місць у палаті послів, себто однієї з двох частин конгресу у Вашингтоні. Деякі стейти дістануть більше послів; іншим зменшать їх репрезентативність, однак загальне число остане таке, як дотепер.

Згідно з існуючим конгресовим регуляментом, на протязі наступних десяти років стейт Каліфорнія матиме трьох додкових репрезентативів у палаті послів, а по одному додатковому місці дістануть стейти Аризона, Флорида, Мішиген, Нью Мексико, Норт Кароліна, Орегон і Тенесі. Зате інші стейти, а саме: Арканзас, Іллінойс, Індіана, Айова, Кензас, Масачузетс, Небраска, Огайо, Оклахома і Пенсильванія втратять зі свого числа по одному посліві. Представництво в сенаті не підлягає ніяким змінам, бо конституція приписує, що кожний стейт висилає від себе по двох сенаторів, незалежно від числа свого населення.

Згаданий конгресовий регулямент приписує, що кожний стейт висилає репрезентативів залежно від загального числа свого населення. Перше всього число населення Дистрикту Колумбія, котрий не має безпосередньої репрезентативності в конгресі, відтворюється від загального числа цілого краю, а потім те остане число ділиться через 435, себто те число послів, на яке дозволяють теперішні приписи закону. Таким чином виходить, що на кожних 301.163 людей припадає один посол. Коли вийде так, що остане більше половини того числа, то в такому випадку такому стейтови приписується право до вибору ще одного посла. Однак кожний стейт управнений до вибору по найменше одного посла, незалежно від числа свого населення, хоч би воно було

найменше. Тому то стейт Невада, з населенням тільки всього 110,247 людей, хоч менше половини 301.163, висилає від себе одного представника до палати послів.

Теперішній конгресовий регулямент про репрезентативність, ухвалений 1929-го року, передбачує автоматичну переміну тих 435 місць в палаті послів, а саме після переведення кожного десятилітнього перепису населення краю. Так як в часі ухвалення того регуляменту було 435 послів, то це число задержано на стало.

Перед 1929-им роком, коли той стабілізаційний закон був ухвалений, деякі стейти вели завзяту боротьбу за те, щоб не зменшувати числа їх послів, яке роблено після старого плану переміни. Цей старий план, хоч теж опертий на переписи населення, оставив конгресові означення числа послів, яке кожний стейт може мати. З початку було так, що посол міг заступати не більше як 30.000 людности, але таке обмеження було зроблено тоді, коли в цілім краю не було більше як 2.500.000 людности. Зі зростом населення краю збільшалося число послів після кожного перепису, однак ніколи не доходило до управненого числа. Звичайно було так, що кожний стейт задержував те число послів, яке вже мав, а де збільшалося населення, там добавлявано число послів. Хоч з такою процедурою не було повного вдоволення, то, однак, до 1920-го року майже ніхто тому не спротивлявся. Аж того року тактика опозиції в конгресі довела до здержання дальшої переміни представництва аж до 1929-го року, коли то прийнято такий регулямент, щоб приділявання числа послів відбувалось автоматично.

Загальна Рада — ФЛІС

НОВИЙ ЯПОНСЬКИЙ НАСТУП В ХІНІ ПРИПІНЕНО

З Шангаю повідомляють, що новий японський наступ в Хіні відбитий хінськими регулярними та партизанськими військами, хоч японці ввели були в бій нову сотятьдесятьтисячну армію. Бій ведеться на фронті около 2.000 миль.

ГІТЛЕРИЗМ І ХРИСТІАНСТВО

У деяких гуртах українських людей все ще покують думку, що фашистська чи нацистська диктатура це найбільша безпека для віри і церкви. Ми вже не раз писали про те, що фашизм і нацизм, як нові релігії з своїми богами-вождями, не можуть стерпіти побіч себе впливу християнських установ, хіба що змогли б повернути їх собі на службу. Тому, що ні в Німеччині ні в Італії диктаторам цього не вдалося вповні доконати, обидва пануючі в них диктаторські режими споглядають неприємство, коли на вишній церкві, що повинні бути знищені, надістану нашіх релігійних статтях, які поміщують для інформації наших читачів. — Ред.

Варто поглянути на відношення твердої влади фірера Гітлера до християнства в Німеччині.

Міністер віроісповідань в Німеччині, Ганс Керрл, проголосив таку засаду:

"Мусить бути признаний примат держави над церквою... Питання про божественність Христа є не тільки смішне, але й неважне. Виріс у нас новий авторитет — Адольф Гітлер... Для фатерлянду він є Ісус Христос і Святий Дух..."

Не зважаючи на це, ви сьогодні знайдете посеред українського громадянства різних вір в Європі прихильників твердої гітлерівської влади. Навіть деякі високі духовники солодко зтихають до такої самої залізної влади, як у Німеччині, "для нашої України". "Нехай німець скаже" — ото, мовляв, була б Україна на увесь світ. Тільки Гітлер, тільки тверда, німецька, солідна дисципліна може збудувати Україну і навчити мужика респекту. — За вищими головами такі самі солодкі мрії снують менші, служителі престолу. А, однак, їх перша й найголовніша ціль є проповідувати науку лагідного, тихого, милостивого, всіх-люблячого Назорея.

Казав колись Тарас Шевченко:

"За кого ж Ти розпинався, Христе, Сине Божий? За нас грішних, чи за слово Істини, — чи може Щоб ми з Тебе насміялись? Воно і так сталося..."

А може, — може для деякого є дороге слова гітлерівського єпископа німецьких християн,

як, др-а Мартіна Сассе, який сказав:

"Ми підемо вперед під проводом фірера, навіть якщо він замкне би перед нами двері всіх церков. Нема в Німеччині життя, тільки з фірером... Сучасне завдання теологічної науки є положити релігійний фундамент під структуру нової державної етики..."

На вигнанні, в нашій таки Америці, перебуває тепер відомий німецький вчений, Томас Манн, що був у свій час відзначений нагородою Нобеля. Він недавно писав:

"Не може бути дійсного мира між хрестом і свастикою. Національний соціалізм (нацизм) є в суті нехристиянський і проти-християнський... Конфлікт між християнством і нацизмом є неминучий. Не так це виглядало, коли Гітлер прийшов до влади. Тоді і католики і протестанти помагали йому вчинити в Німеччині державний переворот. Навіть Мартін Гімеллер підтримував його. Одним з перших діл Гітлера, як канцлера райху, була декларація: 'Найважливіші чинники увіковічення німецького народу знаходяться в обидвох християнських віроісповіданнях'. Але своїм довіреному, Германови Равіншгенові, Гітлер сказав тоді в секреті: 'Духовники будуть приневолені копати гроби для себе самих. Для нас вони зраджать Бога. Ради своїх мізерних, маленьких посад і заробітків, вони все зраджать... Я можу тепер гарантувати, що вони замінять хрест нашою свастикою...' "

В першому півріччю своєї влади Гітлер тішився абсолютною підтримкою сорока мільйонів протестантів і двадцять один мільйонів католиків у Німеччині. Дня 20-го липня 1932 був підписаний конкордат між райхом і Ватиканом. Від імені Пія XI конкордат підписав кардинал Пачеллі (теперішній Пій XII). Після цього доведено до зеднання німецьких протестантських церков. На чолі протестантизму, з ласки Гітлера, став єпископ Людвіг Міллер.

Скоро після цього почався гітлерівський похід проти християнства — "до сокрушення кості". Усі 33 точки конкордату з Ватиканом Гітлер безцеремонно потоптав. Протестантизм знайшовся у вогні печуваних досі переслідувань.

А, однак, не всі християни в Німеччині погодилися замінити

ти хрест свастикою. Сьогодні в гітлерівських концентраційних таборах карється до вісімсот тисяч християн, протестантів і католиків, які, разом з пастором Мартіном Гімеллером, проголосили клич: "Бог, а не ти, герр Гітлер, є наш найвищий фірер!"

Гітлер загнав за дроту десять тисяч протестантських і католицьких духовників. Їх злочин? Вони не погоджувались з ново-поганським месіанізмом Гітлера. Ніхто не знає, скільки їх сконало під нагайкою нацистичних поспіпаків, чи від голоду, холоду, слабостей і каторжної праці.

Сьогодні, по приказу Гітлера, в німецькій армії воюють 55% протестантських пасторів. В одному лише 1939 році на приказ Гітлера замкнуто до 700 католицьких монастирів.

Але сьогодні також по всьому світу відоме ім'я великого мученика, Мартіна Гімеллера, який від липня 1937-го року карється в концентраційному таборі. Він не проміняв хреста за свастику. Невдовзі він писав з табору: "Коли мені придатись писати зворотну адресу 'Концентраційний табір в Саксенгаузен', я завжди роблю це з почуттям гордості..."

Разом з Гімеллером в тому ж концентраційному таборі в Саксенгаузен карється римо-католицький священник, єзуїт Руперт Маер. В 1937-ім році він сказав:

"Краще священиком бути розстріляним в Іспанії, ніж дивитись на це, як його віра є пригнотана у болоті в Німеччині..."

За ці сміливі слова він зараз був арештований. Йому запропоновано звільнення від кари під умовою, що не буде проповідувати. Однак він, як і Гімеллер, відкинув цю ласку фірера, а волів прийняти кару.

На Різдво в 1939-ім році німецькі протестанти читали листа пастора Гімеллера. Лист був потайно висланий з концентраційного табору. В ньому Гімеллер говорив:

"Про одну річ хочу усіх вас просити: не піддавайтесь зневірі! Не капітулюйте! Є люди, які стараються перекопати нас, що страждання нашої церкви вказують, що вона вибрала фальшиву дорогу. На це ми даємо відповідь, що апостоли

також терпіли... За їх прикладом ідімо вперед... Його слідами — не оглядаючись на осуд людський, але зі спокоєм Христовим у наших серцях і зі словами Божої хвали на наших устах. Так нехай допоможе нам Господь Бог!"

Не зважаючи на переслідування християнства в царстві Гітлера, церкви сьогодні є там у більшій пошані, як в 1920-ім році. За порівняння нехай послужить поширення Святого Письма: в 1933-ім році було продано в Німеччині вісімсот-тридцять тисяч примірників тої книги, а в 1939-ім році один мільйон двісті двісті п'ять тисяч примірників, — тобто двісті тисяч більше, ніж Гітлерової "біблії" — "Майн Кампф".

Римо-католицький єпископ, Клеменс Август фон Гален, замість розпорядку про молитву за перемогу німецької армії, якого вимагала тверда влада Гітлера, поручив, щоб у його дієцезії вірні відмовлялись щодня коротку молитву: "Господи, подай нам мир! Царице Неба, молись за нас!" Протестантські пастори Шутте і Крамм з Аплербека видали листа до вірних, в якому сказано: "Є доволі багато ворогів навкруги нас. Може англіїці і французи не є ще найгірші наші вороги..."

Відомий вчений, Алберт Айнштайн, жид і агностик, вигнаний з царства Гітлера, що тепер займає професорську катедру в університеті в Принстоні, говорить:

"Коли в Німеччині прийшов переворот, я, як любитель свободи, сподівався, що в її оброні стануть університети, бо я знав, що вони завжди перевисували любовию правди; однак ні, — університети сразу ж були пригноблені мовчати. Тоді я думав, що відомі редактори великих часописів, які в минулому в гарячих статтях проголошували любов свободи, скажуть своє слово; однак і вони, подібно як університети, були пригноблені за мовчати... Тільки церква стала перешкодою для Гітлера в його кампанії проти правди. Ніколи перед тим я не цікавився спеціально церквою. Але тепер для церкви маю велику любов і глибоку пошану, бо церква одинока знайшла в собі доволі сміливості стати на захист інтелектуальної істини і моральної свободи. Я пригноблений признати, що це, що колись я трактував з

ПОЧУВАЄТЕСЬ ЗЛЕ — НЕ МАЄТЕ ЗАПАЛУ ДО ЖИТТЯ?

● Більше вас голова — маєте газу в шлунку? Скільки разів маєте запір кишків і терпите біль через газу, злий відділ, пудоту від нестерпності, вийміть FEEN-A-MINT. Це розвіваюча жвачка, котра має добрий смак, по-радіть нам на запір легко, а певно. Заживайте перед сном — а рано почуваєте полегшу й ви знову будете почувайтесь добре. Мільйони людей — молодих і старих, покладається на цей недорогий FEEN-A-MINT. Він допоможе й вашій родині. Купіть FEEN-A-MINT шни!

погордою, нині я шаную і без застережень хвалю..."

Від Айнштайна агностика, "нехриста і невіри", деякі наші політики, а навіть деякі проповідники Христової евангелії посеред нашого народу, могли б навчитись дечого: навчитись, що перед героїзмом християнських мучеників нашого часу, переслідуваних і караних "до сокрушення кості" твердою владою Гітлера, треба в пошані схилити голову.

о. Іван Гундяк
Картерет, Н. Дж., 27-го січня 1941.

У ФАБРИЦІ

Скрегочуть зубами штучні машини,

Мов би зі злости працюють, А в горизонті паси навколо, Ніби веселі, швидко танцюють.

Високий комин дихає важко, Дим клубами в хмари мандрує, Продерлись хмари, засвітить сонце — Промінням матір землю цілує.

Парові молоти сопуть і стогнуть, Ковалі жарке залізо кують, Дрожить земля, бренять вікна, Мров небезпеку якусь віщують.

Біля фабрики стоїть шпиталь, Там лікар ранених лікує, Крізь вікна зойки лунають, Та жінка в дома не чує.

Нараз приходить жаклива вістка: Дротняним язиком жінці сказали,

Що випадково чоловік вбитий При праці відламком сталі.

А. Даниляк
Бофало, Н. Й.

Микола Гоголь

РІЗДВЯНА НІЧ

(Продовження)

Дівчата, тимчасом, одно-стайно взявшись за руки, помчали, як вихор, санками по скрипучому снігу. Не одна й не дві з них, пустуючи, сідали на гриндюлята; інші, знову, вилазили аж на самого голову. Голова поклав усе перетерпіти. Нарешті приїхали. Відчинили навістіжень снісний й хатні двері і з реготом втягнули мішка. — Побачимо, що то лежить тут! — закричали всі, кинувшись розвізувати.

Тут ікавка, що не давала голові просвітлої години увесь час, поки сидів він у мішку, до того розкохидлася, що він почав ікати та кашляти на всю пельку.

— Ой, та тут сидить хтось! — закричали всі і з переляку кинулись прожогом у двері.

— Що за нечиста мати! Куди це вас несе, як очманілих? — запитав, увиходячи в двері, Чуб.

— Ой, тату! — промовила Оксана: — Хтось сидить у мішку!

В мішку? Де ви його видерли цього мішка? — Коваль покинув його на серед дороги, — відповіли гуртом.

— Ну, чи не казав же я, — подумав собі Чуб. — Чого ж ви полякалися?

— Подивимось: ну бо, чоловіче, просимо не прогніва-

(8) А я, дурило... Та де ж це той проклятуший мішок?

— Я його закинула в куток, нічого більше там уже немає, — відповіла Оксана.

— Знаю я добре ці штуки, — нічого немає. Подайте по його сюди: там ще один гардидь! Струсніть по ним гарненько... Що, нема?... Ото проклятуша баба! А поглянути тільки на неї: свята та божжа, наче й скоромного ніколи в рот не брала!

Та покінїмо Чуба, хай собі виказує на дозвіллі свою до-саду, а вернімось до коваля, бо вже чи не дев'ять година на дворі.

Спершу моторошно здалося Вакулі, особливо як підлетів він від землі на таку височину, аж нічого вже не міг побачити, та пролетів, як тая муха, попід самим місяцем так, що коли б не нахилився трохи, то зачепив би його шапкою. Незабаром, однак, підбадьорився та почав навіть підіймати чорта на глузи.

Страх йому було смішно, як чорт чхав та кашляв, коли він скидав з ший кипарисового хрестика та присував до нього. Навмисне він підіймав руку почухати голову, а чорт мчав ще швидше, думаючи, що хотять його перехрестити.

Світло та ясно було вгорі. Повітря, легким сріблястим туманом покрите, було прозоре. Все було видко; і навіть можна було примітити, як, ніби той вихор, промчав проз них, сидючи в горшку, чаклун; як зорі, зібравшись до гурту,

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі тулились та товпилися попід домами, каганцями винизаними, і величезні тіні їхні манячили по стінах, сягаючи головами до коминів та дахів.

Зчудований коваль оглядався на всі боки. Йому здавалося, що всі доми упилися в нього своїми незчисленими вогняними очима і дивились. Па-

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі тулились та товпилися попід домами, каганцями винизаними, і величезні тіні їхні манячили по стінах, сягаючи головами до коминів та дахів.

Зчудований коваль оглядався на всі боки. Йому здавалося, що всі доми упилися в нього своїми незчисленими вогняними очима і дивились. Па-

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі тулились та товпилися попід домами, каганцями винизаними, і величезні тіні їхні манячили по стінах, сягаючи головами до коминів та дахів.

Зчудований коваль оглядався на всі боки. Йому здавалося, що всі доми упилися в нього своїми незчисленими вогняними очима і дивились. Па-

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі тулились та товпилися попід домами, каганцями винизаними, і величезні тіні їхні манячили по стінах, сягаючи головами до коминів та дахів.

Зчудований коваль оглядався на всі боки. Йому здавалося, що всі доми упилися в нього своїми незчисленими вогняними очима і дивились. Па-

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі тулились та товпилися попід домами, каганцями винизаними, і величезні тіні їхні манячили по стінах, сягаючи головами до коминів та дахів.

Зчудований коваль оглядався на всі боки. Йому здавалося, що всі доми упилися в нього своїми незчисленими вогняними очима і дивились. Па-

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі тулились та товпилися попід домами, каганцями винизаними, і величезні тіні їхні манячили по стінах, сягаючи головами до коминів та дахів.

Зчудований коваль оглядався на всі боки. Йому здавалося, що всі доми упилися в нього своїми незчисленими вогняними очима і дивились. Па-

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

грався в піжмурки, як клубочився хмарою остероно від них цілий рій духів; як чорт, що танцював при місяці, скинув шапку, зобачивши вершника-ковалю; як летіла, вертаючись назад, мітла, на якій, очевидно, тільки не їздила, куди треба, відма... Багато ще всякої погані зустрічали вони. Все те, коваля побачивши, па хвилину зупинились, подивившись на нього, а опісля знову шугало далі і провадило далі своє; коваль летів та й летів, і враз засіяв перед ним Петербург, увесь в огнях. (Тоді, якраз, чогось то була ілюмінація.) Чорт, передетившись через шлагбаум, перекинувшись в коня, і коваль побачив себе на баскомому румаку серед вулиці.

Боже ти мій! Стукіт, грукіт, блиск; по обидва боки височіють чотирьохповерхові стіни; кінська тупотня, торхотня коліс відкайкалися громом та йшли луною з усіх чотирьох боків; будинки росли і ніби підіймалися зпід землі, що-ступні; мости дрижали; карети літали; фурмани, фореси кричали; сніг свистів під тисячею саней, що мчали звидусь; перехожі

СКІЛЬКИ НА СВІТІ 30-ЛОТА

Золото такий метал, який не ржавіє й не псується. Тому все золото, яке появилось в світі разом з його творенням, залишається в незмінній кількості. Мінняється його форма (пісок, кавалки, монети, золоті річі), але кількість залишається та сама.

Золото, яке винайшов первісний чоловік, яке винайдено за старосвітських царів, перебувало в обороті до цієї пори, виключаючи частину втраченого. Але й втрачене не пропало. Воно існує, лише люди не знають, де.

В людському житті золото відіграє величезну роль. Немає таких людей, які не хотіли би його мати, бо воно здавна стало мірою цінностей, праці, вигоди, розкошів життя. Люди працюють, борються, б'ються за золото; творять за його допомогою техніку й духовну культуру. За золото люди себе винаймають, але золотом себе й удосконалюють.

Люди вмирають; їхні втвори, зроблені за допомогою золота, нищать, мінняються, а золото все остається. Незмінне ні в складі, ні в кількості.

Скільки ж того золота на світі є і де воно? Скільки саме золота в світі, тяжко уявити, бо не відомо, скільки його в землі й морських та річкових водах. Думають, що на поверхні землі, в морських та річкових водах є ще нероздобутого золота в 40 тисяч разів більше, ніж того, яке людство вже роздобуло і взяло для вжитку. Коли б же зібрати до купи все золото, що роздобуто з часів відкриття Америки, й скласти в один куб, то цей куб мав би 1,400 стіп ширини, 1,400 стіп висоти й 1,400 стіп довжини, тобто: стільки, як 74 найбільших у світі "Емпайр Стейт Билдинг" в Нью-Йорку.

В Сполучених Державах майже третина всього світового золота. Воно важить 400 мільйонів унцій і коштує більше як 14 білих мільярдів. Коли б його розділити поміж усім населенням Сполучених Держав, то на кожну душу припало б трохи більше, ніж три унції, тобто: рахуючи по теперішній ціні 35 доларів за унцію — на 105 доларів. Всім цим золотом не можна було б наповнити навіть чайної ложечки. Як би ж усе золото, що є в ужитку на всьому світі, розділили між усім його населенням, то на кожну душу припало б лише пів унції на 17 доларів.

Друга річ, якби можна було зібрати й поділити все золото, що є на поверхні землі, в морях, ріках і т. п. Тоді на особу припало би 25 тисяч унцій, тобто: більше ніж 10 гальонова банька, вартості 875 тисяч доларів.

З часу відкриття Америки людство здобуло поверх більшої унції золота. В три рази більше, ніж Америка має.

Ціна золота до депресії десятих літ стояла на висоті 23 доларів і 67 центів за унцію. За депресії ж вона підскочила на 35 доларів.

Думають, що сьогодні на всьому світі є золота около 975 мільйонів унцій. З того 650 мільйонів унцій в руках державних урядів, 150 мільйонів в різних золотих річах, а 175 мільйонів унцій у приватному володінні, переважно на сході, бо в західних державах приватне володіння неформальним золотом заборонено.

Кожного року з людського володіння зникає золота майже на сім мільйонів доларів. Найбільше в формі перстенів і інших золотих річей, які ховаються разом з покійниками. Думають, що в цей спосіб, а також на фарби витрачається около 18% всього золота.

ТЕРПИМІСТЬ ПОТРІБНА ДЛЯ НАРОДНОЇ ЄДНОСТІ

Брекінридж Лонг остерігає перед словною пропагандою, що може настроїти одного американина проти другого

Взаїмна терпимість і пошана серед одиниць і груп у Сполучених Державах копіе потрібна для самоохорони перед злочинними намірами зовнішніх і внутрішніх ворогів, — як заявляє Брекінридж Лонг, асистент державного секретаря.

Промовляючи на краєвій конференції християн і жидів, при участі університету Норт Каролайни і Конференції Католиків Полудня, Б. Лонг заявив, що агресивні нації сьогоднішнього дня мостять собі шлях до наступу, що розв'язує та ослаблює їх жертви.

"Цей спосіб ломання нації, — він каже, — добре обдуманний і ведений під військовою командою, — обчислений на те, щоб як найгірше знищити противну силу.

"Деякі фрази цієї злобної пропаганди влучно називають 'стратегією терору'. Ціллю є збудити переполох і тим паралізувати оборону. Інші фрази можна назвати 'стратегією злуд'. Тут майбутній нападник виступає нечистою наною певних поведінок користей. Людям говориться, що їм треба обтростись від утистки або чогось подібного і коли боротьба скінчиться, їм буде краще як передтим. Ще іншу фразу можна назвати 'стратегією ненависти'. Тут вживається брехні і переборщування тих дрібних ріжниць, які можна подібати в кожній громаді. Ціль того роздуть ріжниць думок через нещире відношення супроти громадських прав волістости інших груп і тим самим дати дійсну поміч і значні вигоди чужій силі, котра пробує нас розгромити через внутрішні роздори.

"Проти таких небезпек нам треба, як знаряддя оборони, духовної і моральної сили та повної лояльності до найкращого, що посідаємо як одиниці й як нація. Ми маємо у своєму посіданні всі потрібні середники, з котрих таке знаряддя зладжується, але ми не можемо бути забезпечені, коли ту справу будемо собі легковажити.

"Ця величава наша країна перетворена з пустарів тими поколіннями людей, котрі прибували зпоза океану, шукаючи тілесної, умовної і духовної волі. Вони та їхні нащадки і ті мільйони, котрі прибували після них, розвивали в Америці націю, як сказано в декларації незалежності, 'оповиту вольностями й оперту на розумінню, що усі люди створені рівними'.

"Найбільше досягнення нашого народу це система життя, в котрій багато національностей може разом в мирі і приязні жити; де існує багато вірувань і способів думання і ніхто не думає домінувати над іншими. Ми маємо досвід найкращої цивілізації, а саме,

Flies 620 M. P. H.

Lieut. A. C. McDonough, reserve officer, pictured in Atlanta, Ga., after reportedly diving an Aircobra pursuit plane 620 miles per hour in army test at Buffalo, N. Y.

що свобода думки, віри і слова, оперта на взаємній терпимості і пошані серед одиниць і груп, це між іншим найбільш могутня сила для духового та морального збагачення громади і нації, що являється найкращим запевненням народної єдності.

"В автократичній нації інтереси одиниць підлягають інтересам держави, а від тих інтересів встановлюється з волі всевладного правителя, не з волі народу. Є велика різниця між накиненою, тиранічною заведеною дисципліною автократичного краю і добровільною дисципліною демократії, де сам нарід означає форму правління і так живе, щоб та форма правління могла успішно функціонувати."

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УКР. РОБ. СОЮЗА

ASSEMBLY 13, ELMIRA HEIGHTS, N. Y. Christian Love Society. Yearly meeting was held Sunday, January 12th. Officers elected for the year 1941 are as follows: Stephen Telencia, president; Alex Kohan, vice-president; Andrew Connick, secretary; Daniel Mysnyk, assistant secretary; Wasko Leshiw, treasurer; Gabriel Skaly, assistant treasurer. Regular meetings will take place second Sunday after the first of every month. All members are asked to bring their dues to the meeting on time or be suspended.

ВІДДІЛ 27, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. Збори в суботу, 8 лютого, в 8-й веч. Всі мають вірнівати свої належності. Також приходить наших капітанів на членів. Ми їх радо вітаємо в раді нашої організації.

ВІДДІЛ 30, БРИДЖПОРТ, КОНН. Збори в неділю, 9 лютого, в 2-й половині, в церковній галі, при 34 Б'юрі. Проситись всіх прийти, бо є важкі справи.

ВІДДІЛ 49, ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Збори в неділю, 9 лютого, в 1-й половині, при 362 Юніон вул. Проситись всіх прийти на ці збори. Контрольна комісія здасть справоздавання за минулий рік. На річних зборах 15-го грудня вибрано наступний новий уряд на рік 1941: Кіндрат Пузан, президент; Григорій Купецкий, касієр; Григорій Бірбан, ректорський секретар; Теодор Купецкий, фінансовий секретар. Збори будуть відбуватись в другу неділю по першій кожної місяця, в першій годині пополудні, при 362 Юніон вулиці. Члени повинні платити свої вкладки регулярно на збори. Коли не заплатять на час, то зрозуміло не буде висланий за них до головної канцелярії. Котрі члени не переплатили на новий рік безпечення, нехай же зробиють на зборах 9-го лютого. Щоб пізніше не було нарікання. Адреса фінансового секретаря є наступною: Theodore Kurecky, 25 Eastburn Avenue, Trenton, New Jersey.

ВІДДІЛ 90, ГЕМТРЕМК, МИШ. Збори в неділю, 9 лютого, в 10-й зранку. Проситись всіх прийти на час, щоб збори не затягались задомго. В справах Союзів і відділів відноситься до фінансової секретарки Катерини Віхар, 9810 Декіндер Стріт (Decinder Street), Гемтремк, Мінн. Телефон TO 58711.

ВІДДІЛ 100, ПАСЕИК, Н. ДЖ. Збори в неділю, 9 лютого, в 2-й половині, в У. Н. Домі, при 237 Гоп Енню. Проситись всіх прийти на час. Напоминається догнучихся придержуватись ухвалі з річних зборів і сплачувати свої довги. Котрі цього не зробили, уряд поступити з ними по ухвалі.

ВІДДІЛ 113, СТ. ЛУІС, МИЗУРІ. На річних зборах вибрано наступних урядників на рік 1941: І. Озімко, голова; Юліан Микіяла, фінансовий секретар; Емілія Пюркеліч, касієр; Е. Маршківський, ректорський секретар. Товариські збори будуть відбуватись в другу неділю в місяці, в другій годині пополудні, в галі при 1724 Савт Восьма вул. Проситись тих членів, що приналежали свої мі-прислани їх перед зборами на адресу секретаря, котра є як слідує: 1828 Dolman Street.

ВІДДІЛ 116, ІСТ ШИКАГО, ІНД. На річних зборах 12-го січня одобрено старий уряд на рік 1941 як слідує: Домінік Тарка, голова; Михайло Чорний, секретар; Дмитро Балата, касієр. Ухвалено знизити владку до місячної каси з 45 до 25 центів. Збори будуть відбуватись до друга неділю по першій. Слідуючі для 9-го збори відбуватись в неділю, 9 лютого, в другій годині пополудні. Проситись всіх членів прийти на ці збори і платити участь в полагожденні дуже важкої справи прилюдно, а не скликаючи позачасні збори.

ВІДДІЛ 123, КЕМДЕН, Н. ДЖ. Збори в неділю, 9 лютого, в 1-й половині, при 614 Вен Гук вул. Проситись всіх членів і членкинь прийти на час. О. Мельничак, секр.

ВІДДІЛ 133, ПУЛМАН, ІЛЛ. Уряд на рік 1941 вибрано як слідує: Павло Пельц, президент; Іванко Кочмак, заступник прелес; Теодор Скірник, фінансовий секретар; Тимко Буряк, ректорський секр.; Станіслав Кучер, касієр; Николай Кочмак, заступник касієра; Ілля Буряк, Василь Цебрар і Зандор Драган, контролери; Даниїл Колодійчик, дозоритель хворих. Проситись всіх членів приходити на збори регулярно кожного місяця.

ВІДДІЛ 165, РОМ, Н. І. На річних зборах 12 січня зібрав вибраний наступний новий уряд на рік 1941: Іван Лаврук, президент; Семен Федун, касієр; Іван Гончар, фінансовий секретар; Петро Гураль і Алекс Яворський, контролери.

ВІДДІЛ 167, БЕЙОН, Н. ДЖ. Збори в п'ятницю, 7 лютого, в 7-й веч., в Народній Домі. Проситись всіх прийти на час. На річних зборах 3 січня вибрано уряд на рік 1941 як слідує: П. Задорський, президент; В. Федорик, фінансовий секретар; Д. Павлішин, касієр; М. Росоловський, С. Кибаль і М. Кошніський, контролери комісії. Позмісичені члени повинні платити свої вкладки регулярно на збори. Коли не заплатять на час, то нехай платять по 10 центів на кошти вислати їх розмету. Причина та, що як член захворіє, то великі кошти для брацької каси вислати дозорителя хворих. Секретар повідомить кожного з особня листовою в тій справі.

ВІДДІЛ 196, ГЕРІ, ІНД. Збори в неділю, 9 лютого, в 2-й половині, в Нейборг вул. при 17 і Адамс вул. Проситись всіх прийти і вірнівати свої залежності. І. Зігевич, секр.

ВІДДІЛ 204, ШИКАГО, ІЛЛ. Збори в суботу, 8 лютого, в 7-й веч., в Парковій галі. Проситись всіх прийти, бо є важкі справи. Уряд на рік 1941: Стефан Шалко, президент; Іван Гавриш, касієр; Николай Синьонич, фінансовий секретар.

ВІДДІЛ 205, ШИКАГО, ІЛЛ. Вибрано наступний новий уряд на рік 1941: Петро Іванко, президент; Михайло Чуба, заступник президента; Микола Гуміняк, касієр; Микола Стахняк, ректорський і фінансовий секретар; С. Юрчак, А. Кернія і Д. Гарасим, контролери комісії; І. Юрчак, Д. Ендзіо і Я. Ковальчук, дозорители хворих. Ухвалено відбудувати збори в другу суботу в місяці. З огляду, що парковий будинок тепер знаходиться в стані перебудови, слідує збори відбудувати у тов. М. Гуміняка, при 5132 Савт Трой Ст. в суботу, 8-го лютого, в годині 7:30 вечером. Проситись всіх членів прийти на ці збори в означений час.

ВІДДІЛ 240, Н. С. ПІТСБЕРГ, ПА. Збори в неділю, 9 лютого, в 2-й половині, в домі касієра. Проситись усіх прийти на збори. На річних зборах зібрав потверджений той самий уряд на 1941: Василь Кричківський, голова; Іосиф Курничак, касієр; Петро Лесик, секретар; Михайло Швед і Дмитро Сагалю, контролери комісії. Збори будуть відбуватись в другу неділю по першій кожної місяця. Також розмет буде висланий на час, коли всі будуть платити свої вкладки регулярно. Слідуючі збори відбуватись в середу, 12-го лютого, в годині 8-й вечером, при 160 Спрінгфілд Енню (Другий поверх). Проситись всіх прийти і заплатити свої вкладки.

ВІДДІЛ 282, НЮАРК, Н. ДЖ. На річних зборах 19 січня вибрано наступних урядників на рік 1941: Петро Семчишин, голова; Дмитро Легкий, секретар. Ухвалено відбудувати місячні збори в другу середу по першій кожної місяця. Всі члени мають платити свої вкладки на зборах і тим уменшити секретареві працю. Також розмет буде висланий на час, коли всі будуть платити свої вкладки регулярно. Слідуючі збори відбуватись в середу, 12-го лютого, в годині 8-й вечером, при 160 Спрінгфілд Енню (Другий поверх). Проситись всіх прийти і заплатити свої вкладки.

ВІДДІЛ 289, ДЕТРОІТ, МІЧ. Club Arkas will hold a regular meeting Sunday, February 9th, at 10 o'clock sharp. All members are requested to attend this special meeting, which will be held at 6680 Michigan Avenue.

ВІДДІЛ 294, МОНТРЕАЛ, КАНАДА. Товариство "Злука". Збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, при 7172 Fabre St. (near cor. Papineau and Jean Talon Sts.). Проситись всіх прийти на ці збори в означений час.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 229, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. На річних зборах 3 січня потверджено старий уряд на рік 1941 як слідує: Ігнатій Бабляк, голова; Леон Бойко, заступник голови; Андрей Малоїд, фінансовий секретар; Василь Кісенок, ректорський секретар; Іосиф Горин, касієр; Іван Кулинич і Леон Бойко, контролери; Василь Кісенок, Василь Генер і Павло Ворона, дозорители хворих. Збори будуть відбуватись в першу п'ятницю в місяці. Слідуючі збори відбуватись в п'ятницю, 7-го лютого, в Українській Народній Домі. А. Малоїд, секр.

ВІДДІЛ 240, Н. С. ПІТСБЕРГ, ПА. Збори в неділю, 9 лютого, в 2-й половині, в домі касієра. Проситись усіх прийти на збори. На річних зборах зібрав потверджений той самий уряд на 1941: Василь Кричківський, голова; Іосиф Курничак, касієр; Петро Лесик, секретар; Михайло Швед і Дмитро Сагалю, контролери комісії. Збори будуть відбуватись в другу неділю по першій кожної місяця. Також розмет буде висланий на час, коли всі будуть платити свої вкладки регулярно. Слідуючі збори відбуватись в середу, 12-го лютого, в годині 8-й вечером, при 160 Спрінгфілд Енню (Другий поверх). Проситись всіх прийти і заплатити свої вкладки.

ВІДДІЛ 282, НЮАРК, Н. ДЖ. На річних зборах 19 січня вибрано наступних урядників на рік 1941: Петро Семчишин, голова; Дмитро Легкий, секретар. Ухвалено відбудувати місячні збори в другу середу по першій кожної місяця. Всі члени мають платити свої вкладки на зборах і тим уменшити секретареві працю. Також розмет буде висланий на час, коли всі будуть платити свої вкладки регулярно. Слідуючі збори відбуватись в середу, 12-го лютого, в годині 8-й вечером, при 160 Спрінгфілд Енню (Другий поверх). Проситись всіх прийти і заплатити свої вкладки.

ВІДДІЛ 289, ДЕТРОІТ, МІЧ. Club Arkas will hold a regular meeting Sunday, February 9th, at 10 o'clock sharp. All members are requested to attend this special meeting, which will be held at 6680 Michigan Avenue.

ВІДДІЛ 294, МОНТРЕАЛ, КАНАДА. Товариство "Злука". Збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, при 7172 Fabre St. (near cor. Papineau and Jean Talon Sts.). Проситись всіх прийти на ці збори в означений час.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

ВІДДІЛ 299, ОШАВА, ОНТЕРІО, КАНАДА. Повідаються всіх членів, що річні збори відбуватись в неділю, 9-го лютого, в другій годині пополудні, в домі секретаря, там, де були одержані і видані повітові установи в році 1940. Це перший випадок в історії повіту Лаканага, щоб звіт контролера був зложений і таким скорим часі.

AMERICAN SLAV PROGRAM EVERY SATURDAY
RADIO STATION KQV
10 A. M. EASTERN STANDARD TIME
Pittsburgh, Penna.
Every program has Ukrainian songs

10 РЕКОРДІВ \$3.75
Випродаж різних 10-цальових українських рекордів.
Користайте з нагоди.

- 80220 Було не рубати зеленого дуба. І шумить і гуде. Співає д